

SANKČNÍ PRAVOMOC OBCÍ

JIŘÍ VENCLÍČEK

Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Česká republika

Abstract in original language

Příspěvek se zabývá věcnou působností obcí k projednávání správních deliktů v souvislosti s problematikou koncepce správního trestání. V první části jsou nastíněna teoretická východiska problému, v dalších částech je to historický vývoj a současná právní úprava z hlediska formálního pojetí veřejné správy. Na závěr jsou uvedeny vlastní úvahy de lege ferenda, které navazují na zjištěné poznatky.

Key words in original language

Veřejná správa, správní věda, správní trestání, místní samospráva, věcná působnost, orgány obcí

Abstract

Paper deals with material competence of municipalities to deal with administrative offences in relations to concept of the administrative offences. The first part outlines the theoretical base of the problem. In other parts paper deals with the historical development and current legislation of administrative offenses from the view of formal concept of public administration. Finally the paper contains own discretion on this topic.

Key words

Public administration, administrative science, administrative punishment, local self-government, material competence, public bodies

V tomto příspěvku bych se chtěl zabývat problémem sankční pravomoci obcí v organizačním smyslu veřejné správy. Sankční pravomoc je výrazem problematiky správních deliktů, kterým v současném českém právním řádu chybí určitá jednotná koncepce. To se mimo jiné projevuje v tom, jak jsou do správního trestání zapojovány obce v přenesené a v samostatné působnosti.

Domnívám se, že úprava věcné působnosti ke správnímu trestání musí být postavena nejen na respektování požadavků správního trestání, ale také požadavků a koncepce výkonu místní správy, respektive samosprávy.

V tomto příspěvku bych se tedy rád věnoval převážně problematice věcné působnosti obcí k projednávání správních deliktů, při tom však nelze opomenout některé související otázky. Nejprve bych nastínil názory správní vědy na oblast správního trestání, historický vývoj v oblasti věcné působnosti, současnou právní úpravu a na závěr vlastní úvahy de lege ferenda.

1. Správní věda a správní trestání v organizačním smyslu

Na prvním místě je nejspíše třeba rozebrat samotný pojem správní právo trestní. Jak upozorňuje prof. Průcha, tak správněprávní odpovědnost nemá vždy pouze trestní charakter a tak je tento název částečně zavádějící. Správní odpovědnost dokonce nechrání pouze normy správního práva, ale také normy jiných právních odvětví, které se však uplatňují v souvislosti s výkonem veřejné správy a jejich realizace je tedy součástí jejího bezporuchového chodu. Naopak, v případech, kdy jsou normy správního práva chráněny právními normami jiných právních odvětví, tak nejde o správněprávní odpovědnost.¹

V dalších částech této práce bych se chtěl věnovat právě té podmnožině správněprávní odpovědnosti, kterou lze charakterizovat prostřednictvím její trestní povahy. O jaké správní delikty se tedy jedná?

Myslím, že v této souvislosti je třeba vycházet z ustálené judikatury Evropského soudu pro lidská práva, který vytvořil třístupňový test pro určení tzv. „trestního obvinění“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, bez ohledu na to, v jakém právním odvětví je odpovědnostní norma vyjádřena.²

První, podpůrný, stupeň zkoumá vnitrostátní klasifikaci odpovědnostní normy. Druhý stupeň se zabývá povahou obvinění a konečně, třetí stupeň zkoumá povahu a přísnost hrozící sankce.³ Mám za to, že takto definovaným „trestním obviněním“ lze vymezit výše uvedenou správněprávní odpovědnost trestního charakteru.

Často se objevuje otázka, zda by některé správní normy trestního charakteru neměly náležet do věcné působnosti soudů, na místo působnosti správních orgánů. Jedná se tedy o teoretický kompetenční spor mezi soudy a správními orgány, který v podstatě utváří tři různé modely, na něž upozorňuje například dr. Prášková.

Ve francouzském modelu patří správní delikty trestního charakteru plně do oblasti trestního práva. V německém modelu existuje zákon o přestupcích, který je speciálním předpisem vůči trestnímu řádu. Tyto přestupky jsou projednávány správními orgány.⁴ Nicméně správní právo trestní je zde vnímáno jako:

¹ PRŮCHA, Petr. *K reformě správního trestání*. Právník, Praha: Academia, roč. 137, č. 12s, 1998, s. 1031

² Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, Lauko v. Slovensko, ze dne 2. 9. 1998

³ Nález Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 14/09, ze dne 25. 10. 2011

⁴ PRÁŠKOVÁ, Helena. *K některým otázkám reformy správního trestání*. Správní právo. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002, s. 6.

„ideová součást práva trestního a institucionální součást práva správního“.⁵

V České republice se uplatňuje třetí, rakouský model, podle kterého lze chápat správní delikty trestního charakteru jako plnou součást správního práva.⁶

V rámci českého modelu je tedy otázka věcné působnosti k projednávání správních deliktů trestní povahy nejnaléhavější. Správní věda vymezila řadu kritérií, kterými by bylo možné rozhodnout o tom, zda má být správní delikt trestní povahy zařazen do správního nebo trestního práva. Doc. Mates mezi těmito kritérii uvádí například materiální stránku deliktu, způsob formulace skutkové podstaty apod. Další, podle mého názoru nejvýraznější, z třídících kritérií spočívá v charakteru objektu, který je odpovědnostní normou chráněn. Objektem skutkových podstat správních deliktů by totiž měl být především zájem na bezporuchovém chodu veřejné správy.⁷

V důsledku historického vývoje správního trestání však nedochází k výraznějšímu respektování žádného z těchto třídících kritérií. To se projevuje v případech skutkových podstat, které příliš nesouvisí s výkonem veřejné správy, jako spíše s obecnými společenskými hodnotami. Jako příklad mohou posloužit přestupky proti majetku či občanskému soužití.⁸

Jak uzavírá doc. Mates, v současném českém právním řádu neexistuje pevné rozlišení mezi soudními a správními delikty a je nutno spoléhat výlučně na pozitivně právní úpravu.⁹ Ostatně v rámci úvah k zamýšlené rekonstrukci trestního práva a správního práva trestního, na přelomu našeho století, padl také požadavek na to, aby byla část přestupků vyňata ze správního práva a zařazena do práva trestního.¹⁰

Lze však rozlišit i takové delikty trestního charakteru, které lze koncepčně řadit do odvětví správního práva. Z povahy věci je zřejmé, že věcnou působnost k projednávání těchto deliktů musí mít některý z

⁵ Pozn. O možnosti takového pojmání píše doc. Mikule (MIKULE, Vladimír. *Ústavní zakotvení a historické aspekty správního trestání*. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002, s. 5)

⁶ PRÁŠKOVÁ, Helena. *K některým otázkám reformy správního trestání*. *Správní právo*. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002, s. 6.

⁷ MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 21.

⁸ KUBĚNKA, Jan. *K návrhu věcného záměru zákona o správním trestání*. *Správní právo*. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002, s. 14

⁹ MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 25

¹⁰ KUBĚNKA, Jan. *K návrhu věcného záměru zákona o správním trestání*. *Správní právo*. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002, s. 14

vykonavatelů veřejné správy. Vzniká tedy další otázka, jaká kritéria by měl tento subjekt naplňovat?

Jak již bylo uvedeno, požadavky plynoucí z práva na spravedlivý proces dle čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech je nutné aplikovat také na správní delikty trestního charakteru, respektive tzv. „trestní obvinění“. Jednou z podmínek spravedlivého procesu je nestrannost a nezávislost rozhodujícího orgánu. Těchto podmínek nemusí být nutně dosaženo hned v prvním stupni řízení, ale postačí, pokud to bude splněno alespoň u přezkumného orgánu, který je oprávněn rozhodovat o věci v plné jurisdikci.¹¹

Na vykonavatele veřejné správy, kteří jsou věcně příslušní k řízení o správních deliktech trestní povahy, tedy nejsou kladeny příliš náročné požadavky. To platí především s ohledem na skutečnost, že požadavek nestrannosti a nezávislosti může být naplněn v rámci plné jurisdikce soudního přezkumu.

Teoretický problém zřejmě nevzniká ani v tom, zda může být věcná působnost k projednávání správních deliktů svěřena vykonavatelům státní správy nebo samosprávy. V rámci obou dochází k výkonu mocensky-ochranné funkce. Je však třeba respektovat, že samospráva spravuje své vlastní záležitosti veřejnoprávního charakteru, k čemuž má ústavní právo vyjádřené v čl. 8 Ústavy ČR.¹²

Z tohoto hlediska je potřeba zkoumat charakter vykonavatelů veřejné správy a povahu jednotlivých správních deliktů. Pokud je věcná působnost k projednávání správního deliktu svěřena do působnosti vykonavatele státní správy nebo samosprávy, tak se domnívám, že by to na jedné straně mělo odpovídat materii svěřené tomuto vykonavateli a na druhou stranu by měl být samosprávný nebo státně správní charakter vyjádřen v procedurálních a organizačních aspektech této činnosti.

Mám za to, že výše uvedené platí o to více v prostředí spojeného modelu místní veřejné správy, kde se v rámci místních a územně samosprávných celků střetává samospráva se státní správou. Obce a jejich orgány jsou věcně působné k projednávání řady správních deliktů a mísení různých samosprávných a státně správních prvků činí tuto problematiku značně nepřehlednou. To však nemusí být důsledek spojeného modelu místní veřejné správy, jako spíše rozvolněného zákonodárství v této oblasti.

2. K historii správního trestání v organizačním smyslu

¹¹ MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 34

¹² PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část*. Vyd. 7. Brno: Doplněk, 2007. S. 65

V roce 1803 došlo v našich zemích k rozdělení soudních a správních přestupků. Přestupky byly vedle zločinů a přečinů součástí trestných činů, chyběl jim důsledný právní základ a vědecky podložená rozlišovací kritéria.¹³ Zatímco soudní přestupky, jak již vyplývá z názvu, patřily do působnosti soudů, tak správní přestupky byly zařazeny do působnosti okresních úřadů, magistrátů či zeměpanských policejních úřadů, tedy správních orgánů, které v pozdější dvoukolejné struktuře vykonávaly státní správu.¹⁴

Působnost k vydávání vlastních právních předpisů a projednávání souvisejících správních deliktů měly na základě obecního zřízení z roku 1863 ve Slezsku a z roku 1864 v Čechách a na Moravě, ve věcech místní policie také obce v samostatné působnosti. Obecní výbory vydávaly nařízení a mohly sankcionovat jejich porušení peněžitou pokutou, nebo odnětím svobody nejvýše na dobu 48 hodin.¹⁵ Jistě není bez zajímavosti, že komentář k obecnímu zřízení v Čechách z roku 1900 uvádí:

„Obci se poskytuje na základě § 35 právo vydávati různé policejní nařízení (tedy zákonodárství ve věcech policejních), avšak naše obce nechtějí tomu rozuměti.“¹⁶

Od vzniku správního trestání provází tuto oblast problém značné roztržičnosti a absence obecně uznaného vědeckého zdůvodnění. Například prof. Jiří Pražák předvídal správním deliktům brzký zánik.¹⁷ To se však nestalo a stávající úprava byla upevněna ústavním zákonem č. 121/1920 Sb., který v § 95 odst. 1 stanoví:

“Soudní moc v civilních právních věcech přísluší soudům civilním, a to buď řádným, nebo mimořádným a rozhodčím, soudní moc ve věcech trestních přísluší občanským soudům trestním, pokud není zvláštním zákonem přikázána trestním soudům vojenským, nebo

¹³ MIKULE, Vladimír. *Ústavní zakotvení a historické aspekty správního trestání. Správní právo*. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002, S. 2

¹⁴ SCHELLE, Karel, et al. *Dějiny české veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. S. 43; MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 3-4.

¹⁵ PODOLÁK, Josef. *Zřízení obecní a řád volební v obcích*. Pardubice, 1900. [online] Kramerius [cit. 11. 11. 2012]. Dostupný z: <http://kramerius.nkp.cz/kramerius/MShowMonograph.do?id=26759>

¹⁶ PODOLÁK, Josef. *Zřízení obecní a řád volební v obcích*. Pardubice, 1900. [online] Kramerius [cit. 11. 11. 2012]. Dostupný z: <http://kramerius.nkp.cz/kramerius/MShowMonograph.do?id=26759>

¹⁷ MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 4

pokud věci tyto nemají býti podle všeobecných předpisů projednávány v trestním řízení policejním nebo finančním.¹⁸

Snaha reformovat správní trestání v hmotněprávním i procesním smyslu se v minulosti objevila již mnohokrát. Málokterý z těchto pokusů byl však výrazněji úspěšný a docházelo tak spíše k dílčím proměnám. Například ve třicátých letech dvacátého století si právní praxe vyžádala vznik správní odpovědnosti právnických osob. K chystané komplexní reformě správního trestání z roku 1937 však nakonec nedošlo.¹⁹

Velká změna správního trestání se tedy prosadila až po únorovém převratu, kdy byl vydán trestní zákon správní a trestní řád správní.²⁰ Projednávání správních deliktů bylo v této době svěřeno okresním národním výborům. Celkově se však jednalo o právní úpravu, která měla přinést spíše než koncepční řešení problému, možnost svévolného trestání. Skutečné snahy o sjednocení správních deliktů byly nadále neúspěšné a situace se v padesátých letech komplikuje živelným vznikem takzvaných jiných správních deliktů.²¹

Ke zmírnění zákonů o správním trestání z padesátých let došlo až na začátku let šedesátých zákonem o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku.²² Nicméně ve stejném roce se fakticky prohloubila teoretická zmatenost správních deliktů, když zákon o místních lidových soudech stanovil, že v místech, kde nejsou zřízeny místní lidové soudy, rozhodují o proviněních národní výbory.²³

Zákon o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku byl derogován teprve dosud účinným zákonem o přestupcích z roku 1990.²⁴ Ani tomuto zákonu se však nepodařilo vyřešit četné problémy, které se nashromáždili v průběhu téměř dvoustletého vývoje v dané oblasti. Pro správní trestání je tak nadále aktuální otázka kategorizace deliktů trestní povahy do trestního a správního

¹⁸ § 95 zák. č. 121/1920 Sb., Ústavní zákon, kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 9

²⁰ Zák. č. 88/1950 Sb., trestní zákon správní, ve znění pozdějších předpisů; zák. č. 89/1950 Sb., o trestním řízení správním, ve znění pozdějších předpisů

²¹ MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 10

²² Zák. č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů

²³ Zák. č. 38/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů

²⁴ MATES, Pavel; et al. *Základy správního práva trestního*. Vyd. 4. Praha: C.H.Beck, 2008. S. 11

odvětví. Kromě toho se však v podmínkách obnovené samosprávy a spojeného modelu místní správy, objevuje otázka kategorizace správních deliktů do oblasti samostatné a přenesené působnosti.

3. Současná právní úprava správního trestání v organizačním smyslu

V základních rysech lze rozdělovat správní delikty na přestupky, které představují nejvíce ucelenou úpravu v oblasti správního trestání, dále na jiné správní delikty, správní disciplinární delikty a správní pořádkové delikty.²⁵ Poslední dvě jmenované skupiny nechávám pro účely této práce stranou. Odlišení přestupků od ostatních správních deliktů je díky ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích poměrně jednoznačné.²⁶ To je důležité zejména proto, že procesní režimy těchto správních deliktů se v mnohém odlišují.

3.1. Jiné správní delikty

Věcná a funkční působnost správních orgánů k projednávání jiných správních deliktů je poměrně jednoznačná. Sankční právní normy, které se vztahují na jiné správní delikty, totiž zpravidla určují, který správní orgán je příslušný k jejich projednání. Ze znění ustanovení § 8 zákona o obcích při tom vyplývá jednoznačný způsob rozlišení samostatné a přenesené působnosti. Není-li určeno jinak, jedná se o samostatnou působnost.²⁷ To znamená, že nelze mít pochyb o tom, v jaké působnosti a tedy jakým způsobem má být jiný správní delikt projednán. To může mít zásadní procesní důsledky. Tak například pro řízení o jiných správních deliktech v oblasti samostatné i přenesené působnosti se použije správní řád, nicméně v případě deliktů projednávaných v samostatné působnosti nelze v rozhodnutí o odvolání změnit původní rozhodnutí.²⁸

Příkladem jiných správních deliktů mohou být ty, které jsou vyjádřeny v § 54 a 55 zákona o lesích, kde je současně určeno, že řízení o těchto deliktech provede orgán státní správy lesů. Tyto orgány jsou pak blíže určeny v § 47 zákona o lesích a vzhledem k tomu, že jde mimo jiné o obecní úřad obce s rozšířenou působností a krajský úřad, tak § 58a téhož zákona upřesňuje, že se jedná o výkon přenesené působnosti.²⁹

²⁵ HENDRYCH, Dušan, et al. *Správní právo – obecná část*. Vyd. 7. Praha: C. H. Beck, 2009. S. 454

²⁶ Pozn.: Přestupkem se označuje: *“zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo v jiném zákoně nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů nebo o trestný čin“* (§ 2 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů)

²⁷ § 8 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ § 90 odst. 1 písm. c) zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

²⁹ § 47, 54, 55 a 58a zák. č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů.

Jiné správní delikty, které jsou projednávány v samostatné působnosti obce, uvádí ustanovení § 58 zákona o obcích. Toto ustanovení vytváří mimo jiné základ pro sankční pravomoc obce za porušení povinností uložených obecně závaznou vyhláškou, podnikající fyzickou anebo právnickou osobou.³⁰ Tím se vytváří poměrně široký prostor pro správní trestání v samostatné působnosti.

V době účinnosti staršího zákona o místním referendu se uvažovalo také o tom, že jiným správním deliktem projednávaným v samostatné působnosti by mohl být opakovaný podpis návrhu na konání referenda.³¹ Totiž, tento správní delikt nebyl výslovně označen za přestupek a odkaz na použití zákona o přestupcích byl proveden pouze nezávaznou formou poznámky pod čarou. Krom toho žádné ustanovení zákona nestanovilo, že by se jednalo o výkon přenesené působnosti. Jediné ustanovení, které však pouze naznačovalo použití zákona o přestupcích, stanovilo, že se použije zvláštní zákon.³² V současnosti platný a účinný zákon o místním referendu však tyto správní delikty výslovně označuje za přestupky, čímž je zařazuje do výkonu přenesené působnosti.³³

Věcnou příslušnost k projednávání jiných správních deliktů v samostatné působnosti má rada obce, která ji může částečně nebo v plné míře přenést na odbor obecního úřadu.³⁴ Statutární město může přenést působnost uvedenou v § 58 zákona o obcích na městské obvody a části.³⁵

V rámci řízení o jiných správních deliktech v přenesené působnosti lze na základě znění zákona o obcích předpokládat, že věcnou působnost bude vykonávat obecní úřad.³⁶

3.2. Přestupky

Věcná příslušnost správních orgánů k projednávání přestupků je koncipována poměrně složitě. Ze zákona o přestupcích jasně vyplývá,

³⁰ § 58 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³¹ § 15 zák. č. 298/1992 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o místním referendu, ve znění pozdějších předpisů.

³² Neumannová Hana. *K některým problémům ukládání pokut za správní delikty územními samosprávnými celky v samostatné působnosti* [online]. 2008 [cit. 11. 11. 2012]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2002/0027/konzult.html>

³³ § 95a zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁴ § 102 odst. 2 písm. k) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵ § 131 odst. 1 písm. d) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ § 109 odst. 3 písm. b) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

že se jedná o výkon státní správy a to také do jisté míry ovlivňuje věcnou působnost správních orgánů.

Ustanovení § 52 zákona o přestupcích vymezuje, které orgány mohou projednávat přestupky. Mohou to být obecní úřady či zvláštní orgány obcí, popřípadě jiné správní orgány, pokud to určuje jiný právní předpis.

Zákon o obcích stanoví, že obecní úřady vykonávají subsidiárně přenesenou působnost obce.³⁷ Nicméně rada obce je oprávněna zřídit komisi a starosta je oprávněn po projednání s ředitelem krajského úřadu na takovou komise přenést výkon určité přenesené působnosti.³⁸ Tímto způsobem je tedy možné, aby komise rady obce projednávala přestupky. Vedle toho je však také možné, aby starosta zřídil k projednání přestupků komisi, jako zvláštní orgán obce.³⁹ Konkrétní požadavky na personální složení a odbornou způsobilost jsou pro oba typy komisí stanoveny v zákoně o přestupcích stejně. Komise musí být složena ze tří osob, z nichž předsedající má zvláštní odbornou způsobilost.⁴⁰

Ze zákona o obcích dále vyplývá, že zřizování komisí je fakultativní, a že je svěřené do samostatné působnosti obce.⁴¹ Jde tedy pouze o alternativu k rozhodování obecního úřadu, ve kterém může rozhodovat oprávněná úřední osoba se zvláštní způsobilostí.⁴² Vzhledem ke složení obecního úřadu, obzvláště v malých obcích, často nastává situace, kdy o přestupcích rozhoduje pouze starosta.⁴³

Někteří autoři vyjadřují pochybnosti o tom, zda je možné použít k provádění přestupkového řízení komisi rady obce, když zákon o přestupcích, jako speciální právní předpis, uvádí, že věcně působný orgán je obecní úřad nebo zvláštní orgán obce. Při tom komise rady obce není z hlediska systematického výkladu zákona o obcích zvláštním orgánem.⁴⁴ Tyto pochybnosti zmírňuje skutečnost, že v zákoně o přestupcích se objevuje zmínka o požadavcích na složení

³⁷ § 109 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 61 odst. 1 písm. a) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ § 102 odst. 1 písm. h), § 122 a § 103 odst. 4 písm. c) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ § 106 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ § 53 odst. 3 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ § 8 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴² ČERNÝ, J.; HORZINKOVÁ, E.; KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení*. Praha: Linde, 2009. S. 39

⁴³ § 109 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ Pozn.: Srov. § 106 a 122 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

komise rady. Je tedy zjevné, že zákonodárce předpokládal využití této komise. Nicméně zmíněné ustanovení samo o sobě nezakládá věcnou působnost uvedeného orgánu, která je proto dovozována až teprve ze zákona o obcích.⁴⁵

Vedle zmíněných orgánů zákon umožňuje provádět přestupkové řízení i dalším správním orgánům, pokud to jiný právní předpis výslovně stanoví. Může se jednat o úřady práce na základě zákona o zaměstnanosti, katastrální úřady na základě katastrálního zákona a podobně.

Nicméně, tím právní úprava věcné působnosti zdaleka nekončí. Věcnou působnost v řízení o přestupcích totiž dále upřesňuje § 53 odst. 1 zákona o přestupcích, který již stanoví konkrétní skupiny přestupků, které projednávají obce jako takové. V této obecné podobě tedy lze uvažovat o působnosti obecního úřadu, komise jako zvláštního orgánu obce, popřípadě o působnosti komise rady v závislosti na interpretaci § 52 zákona o přestupcích.

První uvedená skupina zahrnuje přestupky proti pořádku ve státní správě, ve věcech, které jsou obcím svěřeny. Další skupiny přestupků, které projednávají obce, tentokrát už bez ohledu na to, zda vykonávají správu odpovídajícího úseku, jsou přestupky proti veřejnému pořádku, majetku, občanskému soužití a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst. Příslušnost k dalším přestupkům může vyplývat ze zvláštních předpisů. Půjde například o zákon na ochranu zvířat proti týrání nebo o zákon o ochraně přírody a krajiny.⁴⁶

Ustanovení § 53 zákona o přestupcích je však třeba vykládat v souvislosti s § 61 zákona o obcích, kde je stanoveno, že přenesená působnost v základním rozsahu je svěřena „orgánům obce“. Přenesenou působnost, v rozsahu pověřeného obecního úřadu a obecního úřadu s rozšířenou působností, však vykonává výslovně „obecní úřad“. Z toho plyne, že ono uvedené, relativně široké, spektrum správních orgánů s teoretickou působností k provedení přestupkového řízení, lze uvažovat pouze v případě přestupků v základním rozsahu přenesené působnosti.

Zvláště bych se chtěl zmínit o přestupcích proti pořádku v územní samosprávě, které jsou vyjádřeny v § 46 odst. 2 zákona o přestupcích. Přestože mají poměrně specifickou povahu tak je s nimi nakládáno tak, jako by se jednalo o jakýkoliv jiný přestupek. Na základě

⁴⁵ ČERVENÝ, Z.; ŠLAUF, V.; TAUBER M. *Přestupkové právo*. Vyd. 16. Praha: Linde, 2009. S. 134; § 53 odst. 3 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů; § 103 odst. 4 písm. c) ve spojení s § 122 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů;

⁴⁶ ČERVENÝ, Z.; ŠLAUF, V.; TAUBER M. *Přestupkové právo*. Vyd. 16. Praha: Linde, 2009. S. 137

uvedeného ustanovení je možné trestat porušení povinnosti stanovené v obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje, kterého se dopustí fyzická osoba. Toto ustanovení v zásadě doplňuje oprávnění obce trestat jiné správní delikty právnických nebo podnikajících fyzických osob za porušení stejných povinností, avšak s odlišným procesním i organizačním režimem.⁴⁷

Podle současného právního řádu a judikatury Ústavního soudu je oblast trestání vyhrazena zákonu a není tedy přípustné, aby obce vytvářely vlastní skutkové podstaty nebo tresty.⁴⁸ Nic jim však nebrání, aby v rámci svého ústavního zmocnění a zákonného rámce ukládaly povinnosti ve smyslu § 10 zákona o obcích.⁴⁹

Další zvláštní ustanovení přestupkového zákona řeší otázku, který správní orgán má věcnou působnost k projednání těch přestupků, které na základě dosud uvedených pravidel nespádají do působnosti žádného správního orgánu. Tato zbytková kategorie je, dle § 53 odst. 2 zákona o přestupcích, svěřena obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. To v zásadě odpovídá zbytkové působnosti okresních úřadů před jejich zánikem ke dni 31. 12. 2002.⁵⁰ Vzhledem k tomu, že zákon o přestupcích i zákon o obcích v tomto případě hovoří výslovně o obecním úřadu, tak zřejmě nelze použít komisi rady ani komisi jako zvláštní orgán, ale právě jen uvedený obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Samostatně je pak pamatováno na hl. město Prahu a její městské části, které mají v tomto případě stejné postavení jako obce dle § 53 odst. 1 citovaného zákona. Zbytková působnost je pak svěřena úřadům městských částí podle Statutu hlavního města Prahy. Řešení působnosti k projednávání přestupků je třeba samostatně dovozovat také pro územně členěná statutární města. Úřad statutárního města vykonává působnost obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností. Orgány městských obvodů a částí vykonávají základní působnost, která je svěřena běžným obcím, včetně projednávání přestupků. To lze vztáhnout i na oblast projednávání správních deliktů ovšem v intencích konkrétního statutu města.⁵¹

Okruh subjektů, které projednávají přestupky, dále rozšiřuje ustanovení zákona o přestupcích o blokovém řízení. Kromě uvedených orgánů mohou přestupky v blokovém řízení projednávat také pověřené osoby, popřípadě orgány určené zákonem. Při tom sám zákon o přestupcích výslovně zmiňuje orgány policie ČR, státního

⁴⁷ Zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁸ Nález Ústavního soudu, Pl. ÚS 8/1993, ze dne 5. 4. 1994

⁴⁹ Nález Ústavního soudu, Pl. ÚS 45/06, ze dne 11. 12. 2007

⁵⁰ BŘEŇ, Jan, et al. *Obce 2008-2009*. Praha: ASPI, 2008. S. 695

⁵¹ § 139 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

odborného dozoru nad bezpečností práce, ochrany veřejného zdraví a obecní policii.⁵²

4. Úvahy de lege ferenda nad organizační stránkou správního trestání

Domnívám se, že správní trestání si v České republice dosud nenašlo místo, které by odpovídalo dlouhodobým poznatkům právní vědy. Absence určité koncepce v této oblasti se projevuje nejen v materiálním, ale také ve formálním smyslu veřejné správy.

V předchozí části jsem se pokusil vymezit základní pravidla, která určují věcnou působnost správních orgánů ke správnímu trestání. Při tom na úrovni obcí může dojít k realizaci některé z následujících variant. Správní delikt může projednávat obec v samostatné nebo přenesené působnosti. Pouze u přestupků je a priori postaveno na jisto, že jsou projednávány v přenesené působnosti. U takzvaných jiných správních deliktů je třeba v každé konkrétní věci zjistit, zda je zákon přenechává samostatné či přenesené působnosti obce.

V oblasti správního trestání je pozoruhodné, že v řadě případů je ponecháno na uvážení obce jaký zvolí pro projednávání správních deliktů konkrétní správní orgán. Tedy, zda pro projednávání přestupků, ke kterému dochází vždy v přenesené působnosti, zřídí v rámci samostatné působnosti komisi jako zvláštní orgán obce, popřípadě komisi rady obce nebo zda projednávání správních deliktů přenechá obecnímu úřadu. U určité skupiny přestupků však zákonodárce trvá pouze na jediném orgánu a to na obecním úřadu.

V případě jiných správních deliktů projednávaných v přenesené působnosti se nabízí působnost obecního úřadu,⁵³ která však může být přenesena na komisi rady.⁵⁴ U jiných správních deliktů projednávaných v samostatné působnosti lze provést správní řízení pouze radou obce nebo u obecního úřadu.

Z uvedeného vyplývá, že zákonodárce respektuje nanejvýš to, zda orgán vykonává převážně samosprávnou či přenesenou působnost. Konkrétní výběr orgánu se však jeví spíše náhodný, což je zřejmě výsledek velkého množství novelizací zákona o přestupcích a vztahu speciality vůči zákonu o obcích. Na tomto místě bych také rád připomenul, že zákon o přestupcích v původním znění vymezoval věcnou působnost ještě vůči národním výborům, kde rozlišování samostatné a přenesené působnosti nepřicházelo v úvahu.⁵⁵

⁵² § 84 a n. zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵³ § 109 odst. 3 písm. b) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ § 103 odst. 4 písm. c) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ Zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v původním znění

Jakkoliv současný právní stav neumožňuje jiný způsob řešení, tak další nekoncepční prvek spatřuji v tom, že zákon o přestupcích vytváří skutkovou podstatu, jejímž účelem je chránit předpisy územně samosprávných celků vydávaných v samostatné působnosti. Tedy obec vytvoří v samostatné působnosti určitou povinnost. Sankční normu však stanoví zákon o přestupcích, který tak uplatnění správní odpovědnosti posouvá do přenesené působnosti. Samotný správní proces se pak odehrává u orgánu, který k tomu byl určen opět v samostatné působnosti.

Výše uvedené však platí pouze tehdy, pokud danou povinnost poruší nepodnikatelská fyzická osoba. Pokud se téhož porušení právní povinnosti dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba, tak bude její delikt projednáván radou obce nebo obecním úřadem, tedy vždy pouze obligatorními orgány obce.⁵⁶ Samotné správní řízení o spáchaném deliktu proběhne v samostatné působnosti obce.

Je zřejmé, že sjednocení úpravy věcné působnosti pro projednávání správních deliktů nelze provést bez přehodnocení koncepce správních deliktů jako takových. Vzniká tak otázka, zda je opravdu nezbytné rozlišovat vedle přestupků také jiné správní delikty, respektive zda by nebylo vhodnější vytvořit jednu velkou, vnitřně diferencovanou skupinu přestupků, tak jak to již před časem navrhoval například prof. Průcha.⁵⁷

To by si pochopitelně vyžadovalo řadu úprav přestupkového práva. Mám za to, že nezbytným krokem by bylo vytvoření přestupkové odpovědnosti právnických osob a revize sankcí jednotlivých skutkových podstat. Dále také vyřešení otázky zavinění a mnoho dalšího. Kromě toho by také mohlo dojít k rozlišení skupiny přestupků projednávaných v přenesené působnosti a přestupků projednávaných v samostatné působnosti. To by byl pochopitelně radikální zásah do současné koncepce přestupků.

Domnívám se, že otázka tohoto rozdělení vypovídá o tom, jak jsou místní samosprávné jednotky vnímány v současné české společnosti. Po obnovení místní samosprávy panovala určitá nedůvěra k tomu, zda je možné na místní úrovni provádět náročnější správní činnosti. To lze doložit judikaturou Ústavního soudu, který po dlouhou dobu omezoval možnosti obcí při vydávání obecně závazných vyhlášek a nakonec, zjednodušeně řečeno, v tzv. "Jirkovském nálezu" uznal, že obce konečně dospěly a zaslouží si své pravomoci.⁵⁸

⁵⁶ Pozn.: Rada obce sice nemusí vzniknout ve všech obcích, nicméně za splnění určitých podmínek o tom nelze rozhodnout jinak. (§ 100 odst. 3 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů)

⁵⁷ PRŮCHA, Petr. *K reformě správního trestání*. Právník, Praha: Academia, roč. 137, č. 12s, 1998, s. 1037

⁵⁸ Např. Nález Ústavního soudu sp. zn.: Pl. ÚS 37/96, ze dne 18. 3. 1997 a pro časové srovnání i Nález Ústavního soudu sp. zn.: Pl. ÚS 44/06, ze dne 5.

Rozhodně nechci polemizovat o tom, že trestání je především záležitostí státu, ani o tom, že vytváření skutkových podstat a sankcí správních deliktů trestního charakteru náleží zákonu. Nicméně mám za to, že dnešní obce lze považovat za natolik vyspělé, aby dokázaly samostatně stanovit legální povinnost, vytvořit odpovídající správní orgán a provést zákonné řízení ve věci správního deliktu. Ostatně tuto vyspělost jim přiznává i současný právní řád, avšak poněkud nekoncepčním způsobem. Jak již bylo uvedeno, samospráva i státní správa jsou nadány mocensko-ochranou funkcí a nevidím tedy důvod, proč by samotné obce nemohly provádět správní trestání v určité jasně vymezené oblasti, zvláště když nad nimi bdí celá soustava správního soudnictví. Takto koncipované obce mohou budit větší sebedůvěru. Samospráva může působit reálněji a občané svou účastí na provozu obce získávají větší účast na veřejné moci.

Výše uvedené názory bych nerad prezentoval v absolutním pojetí. Tam, kde se správní trestání nijak nevztahuje k místní samosprávě je podle mého názoru přibližování správy k občanům spíše kontraproduktivní. Rozdíl mezi správními delikty, které se vztahují k samosprávě a těmi, které se vztahují ke státní správě lze podle mého názoru, v některých případech, vycítit i intuitivně, právními laiky. V případě správních deliktů se samosprávnými přesahy je rozhodování na "nejnižší" úrovni, a s tím spojené riziko nižší kvalifikace a dost možná také nižší vážnosti rozhodování, kompenzováno tím, že samosprávný celek rozhoduje o své vlastní záležitosti a naplňuje tak ideál místní samosprávy. V případě správních deliktů bez samosprávných přesahů však žádné důvody k rozhodování na této úrovni nevidím.

Mám tedy za to, že není účelné, aby o přestupcích v přenesené působnosti rozhodovaly v zásadě veškeré obce. Určité řešení by mohlo představovat převedení přenesené působnosti k projednávání přestupků výlučně na zvláštní orgán obcí s rozšířenou působností, což by si pochopitelně vyžádalo změnu ve financování této činnosti.

Uvedené řešení by ovšem z povahy věci nemohlo platit u zvažované skupiny přestupků projednávaných v samostatné působnosti. V tomto případě by zřejmě bylo vhodné ponechat na uvážení každé obce, zda k projednání přestupků v samostatné působnosti pověří radu obce nebo obecní úřad. Vlastně nevidím důvod, proč by nemohlo být právě v této oblasti obcím umožněno využití komise jako zvláštního orgánu. To by si však vyžadovalo další legislativní úpravy, zejména v zákoně o obcích a celkovém pojetí tohoto orgánu.

Vzhledem k tomu, že se správním trestáním v samostatné působnosti by se musely vypořádat veškeré obce, tak by bylo třeba respektovat značné rozdíly v jejich faktických možnostech. V některých obcích je obecní úřad tvořen pouze starostou. V takových případech by bylo

11. 2007. Jirkovský nález: nález Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 45/06, ze dne 11. 12. 2007.

nesmyslné požadovat vytváření specifického orgánu pro projednávání přestupků. Na druhou stranu se domnívám, že by bylo rovněž nesmyslné tuto možnost obcím upřít. Na to však mohou existovat různé názory. Například prof. Průcha uvádí, že orgán vhodný pro úplné řízení o přestupcích je pouze kolegiální orgán senátního typu.

V případě skupiny přestupků projednávaných v přenesené působnosti by tedy byla situace poměrně jednoduchá. Zákonodárce by stanovil skutkovou podstatu přestupku včetně sankce, obec s rozšířenou působností by obligatorně zřídila komisi jako zvláštní orgán obce a ten by v přenesené působnosti provedl přestupkové řízení.

U přestupků v samostatné působnosti by skutkovou podstatu vytvořil v každém případě zákonodárce, ale v některých případech by tato skutková podstata zajišťovala povinnost stanovenou v samostatné působnosti územně samosprávným celkem. Tento územně samosprávný celek by měl na výběr, kterému ze svých orgánů svěří výkon uvedené skupiny přestupkových řízení a tento orgán by o nich následně rozhodoval v samostatné působnosti.

Domnívám se, že takové upořádání by lépe vystihovalo linii státní správy a samosprávy a snad by přispělo k přehlednosti řešení. Nicméně s takovouto koncepcí nepočítá ani v současnosti aktuální věcný záměr zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který je připravován Ministerstvem vnitra. V rámci tohoto věcného záměru je předpokládáno sjednocení správních deliktů do kategorie přestupků a přenesení věcné působnosti k jejich projednávání primárně na obecní úřady s rozšířenou působností. Avšak podle této unifikace by mělo dojít také k tomu, že delikty vyjádřené v § 58 zákona o obcích, budou v budoucnu projednávány nikoliv v samostatné, ale v přenesené působnosti. Na místo posílení samosprávy by tak v této oblasti došlo naopak k jejímu oslabení.⁵⁹

Pro srovnání bych chtěl na závěr uvést část textu věcného záměru zákona o správním trestání z roku 2001:

„(...) nebylo by vhodné, aby tato kompetence [pozn. autora: projednávání vybraných správních deliktů] byla jednotlivým obcím (tedy i obcím, které nebudou obcemi s rozšířenou působností) odňata. Jedná se ve všech případech o postih záležitostí, které jsou úzce spjaty se samostatnou působností obce. (...) Do samostatné působnosti obcí bude nadále náležet řízení o přestupcích odpovídajících stávajícím správním deliktům upraveným v § 56 až 58 obecního zřízení, o přestupcích spáchaných porušením povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obce (§ 46 odst. 2 a § 48 zákona č. 200/1990

⁵⁹ *Věcný záměr zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích)* [online]. Úřad vlády České republiky, © 2000 - 2007 [cit. 2012-11-24]. S. 84 Dostupný z:

<http://eklep.vlada.cz/eklep/getAttachment?id=ma_rack8zuc5q11.docx >

Sb.) a o přestupcích odpovídajících stávajícím přestupkům proti veřejnému pořádku dle § 47 zákona č. 200/1990 Sb.).⁶⁰

Domnívám se, že Ministerstvo vnitra by se při konstruování současného věcného záměru zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich mohlo, v této oblasti, inspirovat svými dřívějšími argumenty.

Literature:

- BŘEŇ, Jan, et al. Obce 2008-2009. Praha: ASPI, 2008. 1092 s. ISBN 978-807-3573-317.
- ČERNÝ, Jan; HORZINKOVÁ, Eva; KUČEROVÁ, Helena. Přestupkové řízení. Praha: Linde, 2009. 742 s. ISBN 978-807-2017-652.
- ČERVENÝ, Zdeněk; ŠLAUF, Václav; TAUBER Milan. Přestupkové právo. Vyd. 16. Praha: Linde, 2009. 431 s. ISBN 978-807-2017-683.
- HENDRYCH, Dušan, et al. Správní právo: obecná část. Vyd. 7. Praha: C. H. Beck, 2009. 875 s. ISBN 978-80-7400-049-2
- KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 380 s. ISBN 978-807-3575-618.
- KOUDELKA, Zdeněk; ONDRUŠ, Radek; PRŮCHA, Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář. Vyd. 4. Praha: Linde, 2009. 488 s. ISBN 978-80-7201-760-7.
- MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. Vyd. 4 Praha: C.H. Beck, 2008. 202 s. ISBN 978-80-7179-806-4.
- PRŮCHA, Petr. Správní právo: obecná část. Vyd. 7. Brno: Doplněk, 2007. 418 s. ISBN 978-80-7239-207-0.
- SCHELLE, Karel. Dějiny české veřejné správy. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 314 s. ISBN 978-807-3802-035.
- KUBĚNKA, Jan. K návrhu věcného záměru zákona o správním trestání. Správní právo. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002, 11 – 19 s. ISSN 0139-6005
- MIKULE, Vladimír. Ústavní zakotvení a historické aspekty správního trestání. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002. 1 – 5 s. ISSN 0139-6005
- PRÁŠKOVÁ, Helena. K některým otázkám reformy správního trestání. Správní právo. Praha: Ministerstvo vnitra, roč. 35, č. 1, 2002. 5 – 11 s. ISSN 0139-6005
- PRŮCHA, Petr. K reformě správního trestání. Právník, Praha: Academia, roč. 137, č. 12s, 1998, s. 1029-1038. ISSN 0324-7007

⁶⁰ Ministerstvo vnitra: Návrh věcného záměru zákona o správním trestání ze dne 19. 12. 2001, str. 32. (Pozn.: Dokument získán na základě žádosti o informace dle zák. č. 106/1999 Sb. V nejbližší době by měl být uveden na webových stránkách: <<http://www.mvcr.cz/vyžadane-informace.aspx>>)

- PODOLÁK, Josef. Zřízení obecní a řád volební v obcích. Pardubice, 1900. [online] Kramerius [cit. 11. 11. 2012]. Dostupný z:
<http://kramerius.nkp.cz/kramerius/MShowMonograph.do?id=26759>
- NEUMANNOVÁ, Hana. K některým problémům ukládání pokut za správní delikty územními samosprávnými celky v samostatné působnosti [online]. 2008 [cit. 11. 11. 2012]. Dostupné z:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2002/0027/konzult.html>
- Věcný záměr zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích) [online]. Úřad vlády České republiky, © 2000 - 2007 [cit. 2012-11-24]. S. 84 Dostupný z:
<<http://eklep.vlada.cz/eklep/getAttachment?id=ma Rack8zuc5q11.docx>>
- Ministerstvo vnitra: Návrh věcného záměru zákona o správním trestání ze dne 19. 12. 2001. S. 32. (Pozn.: Dokument získán na základě žádosti o informace dle zák. č. 106/1999 Sb. V nejbližší době by měl být uveden na webových stránkách:
<<http://www.mvcr.cz/vyzadane-informace.aspx>>)
- Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, Lauko v. Slovensko, ze dne 2. 9. 1998
- Nález Ústavního soudu, Pl. ÚS 8/1993, ze dne 5. 4. 1994
- Nález Ústavního soudu, Pl. ÚS 45/06, ze dne 11. 12. 2007
- Nález Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 14/09, ze dne 25. 10. 2011
- Zák. č. 121/1920 Sb., Ústavní zákon, kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zák. č. 88/1950 Sb., trestní zákon správní, ve znění pozdějších předpisů
- Zák. č. 89/1950 Sb., o trestním řízení správním, ve znění pozdějších předpisů
- Zák. č. 38/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů
- Zák. č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů
- Zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zák. č. 298/1992 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o místním referendu, ve znění pozdějších předpisů.
- Zák. č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Contact – email

J.Venclíček@gmail.com